FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 34472
Nom: Urgències, emergències mèdiques i toxicologia clínica
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
1204 - Grau en Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	5	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau en Medicina	Formació clínica humana I	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

PALAU SAMPIO PATRICIA

BADENES QUILES RAFAEL

RESUM

L'assignatura *Urgències, emergències mèdiques i toxicologia clínica* és compartida pels departaments de Medicina i Cirurgia, i està inclosa en el mòdul *Formació Clínica Humana*. L'objectiu general del seu ensenyament és la formació de professionals amb coneixements teòrics i pràctics que els dote de competència en el maneig dels pacients en situació crítica, amb una medicina integral, curativa, preventiva i de promoció de la salut en qualsevol àrea de la patologia aguda greu.

Atès el seu caràcter assistencial, s'analitzen els processos implicats en la patogènia de les malalties agudes crítiques i s'incideix principalment en els criteris i mètodes diagnòstics utilitzats i en els tractaments indicats per a cada una de les situacions patològiques. Com que es tracta de quadres clínics aguts i crítics, en el seu aprenentatge adquireixen gran importància el coneixement de les principals tècniques diagnòstiques i els continguts pràctics, amb una atenció especial a la pràctica clínica.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1204 - Grau en Medicina

Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.

Capacitat de crítica i autocrítica.

Capacitat per comunicar-se amb col.lectius professionals d'altres àrees.

Capacitat per treballar en equip i per relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.

Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.

Considerar l'ètica com a valor primordial en la pràctica professional.

Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.

Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com de les malalts en fase terminal.

Mantenir i utilitzar els registres amb informació del pacient per a la seua posterior anàlisi, i preservar la confidencialitat de les dades.

Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.

Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.

Realitzar un examen físic i una valoració mental.

Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.

Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les intoxicacions principals.

Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les situacions de risc vital.

Reconèixer i tractar les situacions que posen la vida en perill immediat i aquelles altres que exigeixen atenció immediata.

Saber fer maniobres de suport vital bàsic i avançat.

Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.

Saber fer una exploració física per aparells i sistemes, així com una exploració psicopatològica, i interpretar-ne el significat.

Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.

Saber valorar les modificacions dels paràmetres clínics en les diferents edats.

Tener capacitat de treballar en un context internacional.

Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. LLIÇONS TEÒRIQUES

ÀREA DE MEDICINA

1. El Servei d¿Urgències hospitalàries. Concepte. Estructura assistencial. Orientació diagnòstica. Triatge hospitalari a Urgències Mèdiques.
2. Dispnea aguda. Insuficiència respiratòria global.
3. Insuficiència cardíaca aguda. Xoc cardiogènic. Emergències hipertensives
4. Dolor toràcic agut. Síndromes coronàries agudes al Servei dUrgències.
5. Arrítmies cardíaques al Servei dUrgències. Síncope.
6. Avaluació del malalt amb febre al Servici dUrgències Mèdiques.
7. Fallada renal aguda.
8. Urgències mèdiques de l'aparell digestiu.
9. Urgències neurològiques (I): cefalea. Accident vascular isquèmic i hemorràgia cerebral no traumàtica.
10. Urgències neurològiques (II): alteracions del nivell de consciència. Convulsions. Agitació.
11. Descompensacions agudes d¿origen endocrí.
12. Urgències per agents ambientals, químics i bioquímics: Intoxicacions i reaccions al·lèrgiques agudes.

ÀREA DE CIRURGIA

1. Elements estructurals i funcionals en emergències mèdiques. Cadena de supervivència. Concepte. Estructura. Objectius. Metodologia
2. Atenció sanitària in situ. Característiques del lloc mèdic avançat (LMA). Triatge. Concepte. Tipus. Objectius. Utilitat clínica. Prioritat assistencial. Recursos.
3. Fallada circulatòria aguda. Tipus de xoc. Xoc hipovolèmic. Etiologia. Diagnòstic. Tipus de monitoratge hemodinàmic. Reposició de la volèmia: solucions electrolítiques.
4. Sèpsia i xoc sèptic. Guies clíniques de la Campanya de Supervivència de la Sèpsia.

5. Fallada respiratòria aguda hipoxèmica. Etiopatogènia i fisiopatologia
6. Traumatisme toràcic. Pacient en procés dofegament. Avaluació clínica. Maneig assistencial.
7. Principis de ventilació mecànica. Sistemes dassistència respiratòria extracorpòria.
8. Abdomen agut. Concepte. Causes. Avaluació. Maneig terapèutic. Síndrome compartimental abdominal.
9. Pacient politraumatitzat. Concepte. orientació diagnòstica. Priorització i maneig assistencial. Síndrome de lesclafament.
10. Traumatisme craneoencefàlic. Maneig de la hipertensió endocranial.
11. Pacient cremat. Concepte. Classificació. Avaluació clínica. Maneig assistencial. Intoxicació permonòxid de carboni.

3. SEMINARIS

ÀREA DE MEDICINA

1. Protocol d¿actuació urgent en les síndromes coronàries agudes.
2. El malalt amb cirrosis hepàtica descompensada
3. Triatge hospitalari.
4. Protocol dactuació urgent en la insuficiència respiratòria aguda.
5. Coma i convulsions: diagnòstic i maneig inicial.

ÀREA DE CIRURGIA

1. Maneig emergent de la via aèria. Algorismes, rescats, cricotiroidotomia i altres tècniques.
2. Triatge extrahospitalari.
3. Ventilació no invasiva.
4. Gasometria arterial.
5. Protocols dactuació urgent politrauma.

4. PRÀCTIQUES CLÍNIQUES

Es realitzen en els serveis que atenen aquest tipus de patologies

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	26,00
Seminaris	26,00
Laboratori	0,00
Tutories en aula	0,00
Pràctiques clíniques	23,00
Total hores	**75,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	2,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	11,00
Estudi i treball autònom	43,00
Preparació de classes	19,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Preparació d'informes complementaris	0,00
Preparació de la memòria i avaluació de les pràctiques	0,00
Total hores	**75,00**

METODOLOGIA DOCENT

- **A les classes teòriques**, el professor exposa, mitjançant lliçó magistral, els conceptes i continguts mésimportants de forma estructurada, per a l'obtenció dels coneixements i les habilitats que els alumnes han d'adquirir. Es potencia la participació dels estudiants. Es pot disposar del material didàctic utilitzat pelprofessorat, si aquest ho considera adequat, a partir del recurs electrònic de l'Aula Virtual.

- **Els seminaris** es desenvoluparan a partir del material proporcionat pel professorat i requeriran la participació activa de l'alumnat. L'estudiantat haurà de participar en la discussió dels temes.
A més, s'utilitzarà la simulació clínica com a eina docent per reproduir situacions assistencials reals en un entorn segur i controlat. Aquesta metodologia permet a l'alumnat integrar coneixements teòrics amb habilitats pràctiques i competències transversals, com la presa de decisions, el treball en equip i la comunicació clínica.

- **Pràctiques clíniques**. Estades clíniques dels estudiants als serveis sanitaris dels diferents hospitals universitaris (servei d'urgències mèdiques hospitalàries, unitat de reanimació i unitat de vigilancia intensiva) i al SAMU.

S'incorporarà la perspectiva de gènere, el respecte a la diversitat i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a la docència, sempre que siga possible.

AVALUACIÓ

Per a poder accedir a l'examen, l'alumne ha d'haver assistit almenys al 80% de les pràctiques.

L'examen consisteix en una prova escrita amb preguntes de contingut teòric i pràctic. Consta de 2 parts: àrea de medicina i àrea de cirurgia.

Àrea de Medicina:

Puntuació total màxima: 5 punts. Consta d'una prova escrita amb 2 apartats:

1) Avaluació teòrica: 30 preguntes tipus test d'elecció múltiple. Cada pregunta té 4 respostes possibles, de les quals solament una és vàlida. La valoració és la següent: encertada 1 punt, blanc 0 punts, errònia (-0,33 punts).

2) Avaluació pràctica: 15 preguntes tipus test d'elecció múltiple. Cada pregunta té 4 respostes possibles, de les quals solament una és vàlida. La valoració és la següent: encertada 1 punt, blanc 0 punts, errònia (-0,33 punts).

Àrea de Cirurgia:

Puntuació total màxima: 5 punts. Consta d'una prova escrita amb 2 apartats:

1) Avaluació teòrica: 30 preguntes tipus test d'elecció múltiple. Cada pregunta té 4 respostes possibles, de les quals solament una és vàlida. La valoració és la següent: encertada 1 punt, blanc 0 punts, errònia (-0,33 punts). La puntuació màxima del total d'aquest apartat és 2,5 punts.

2) Avaluació pràctica: 15 preguntes tipus test d'elecció múltiple. Cada pregunta té 4 respostes possibles, de les quals solament una és vàlida. La valoració és la següent: encertada 1 punt, blanc 0 punts, errònia (-0,33 punts).

No és necessari aprovar per separat teoria i pràctica ni cada àrea.

És requisit per accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat les pràctiques.

L'assistència a les activitats pràctiques és obligatòria. Es considera que l'estudiant complix amb este requisit si ha assistit a un mínim del 80% d'estes activitats i ha justificat adequadament la impossibilitat d'assistir a les sessions restants per la concurrència d'una causa de força major. Serà imprescindible complir amb este requisit per a aprovar l'assignatura.

Es recorda als estudiants la importància de realitzar les enquestes d'avaluació a tot el professorat de les assignatures del grau.

orda als estudiants la importància de realitzar les enquestes d'avaluació a tot el professorat de les assignatures del grau.

BIBLIOGRAFIA

BÁSICAS

-ATLS (Advanced Trauma Life Support) Student Course Manual. American College of Surgeons. 10ª ed, 2023. Editorial American College of Surgeons. ISBN 9781733714907
- Critical Care Handbook of the Massachusetts General Hospital. Edward A Bittner. Editorial Wolters Kluwer. 2023. ISBN 9781975183790
- Situaciones Clínicas en Anestesia y en Cuidados Críticos 2ª Edición. Alberto Hernández Martínez. Editorial

Panamericana. 2022. ISBN 9788491104094
- Irwin and Rippe's Intensive Care Medicine. Richard S. Irwin, Craig M. Lilly MD, Walter A. Boyle, William F. Kelly Editorial Wolters Kluwer. 2023. ISBN 9781975181444.
- Frendl, G., & Tung, A. (Eds.). (2024). Cuidados intensivos de bolsillo (3.ª ed.). Wolters Kluwer.
-Chorro Gascó, F. J. [Francisco Javier] & López Merino, V. [Vicente] (2008). Electrocardiografía en la práctica clínica (2ª ed.). Universitat de València.

RECURSOS e-Salut
- ClinicalKey Student Medicina, Odontologia y Enfermería
[https://uv-es.libguides.com/RecursosSalut]
- Acces Medicina
[https://uv-es.libguides.com/Access_Medicina]
- Médica Panamericana
[https://uv-es.libguides.com/Medica_Panamericana]